Ner 123. ROK 1838. CZWARTEK 31 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprocz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiace złp. 10 miesięczne złp 4.

IMIONA RZYMSKIE
Jutro Nikodema Męczen.

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Jutro Swiatopelk.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° R. red. w miarze Paryzkiey	stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery.	Zjawiska napowietrzne i rozne uwagi.
6	27" 3."' 572	† 12°, 1	4." 49	Zpl· zachonid słaby	Pogoda z Chmurami	Dészcz
30 2	3, 550	† 17, 8	4. 03	Zpn. zachodni mocny	,,	Grzmot
10	3. 334	† 13 9	5. 37	Pł. Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz

Cześć Urzedowa.

Nro 572.

OBWIESZCZENIE.
PREZES
SĄDU III. INSTANCYI
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Stósownie do artykułu 118 k. c., podaje do powszechnej wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraju tutejszego wyrokiem w dniu 6 marca r. b. na żądanie Urszuli z Grabosiów Skakanowiczowéj wydanym, nakazał wyszukanie nieprzytomnego męża jéj Adama Skakanowicza drogą inkwizycyi zwyczajnéj, do uskutecznienia któréj sąd pokoju okręgu chrzanowskiego delegował.

Kraków dnia 18 maja 1838 r.

W zastępstwie Prezes Sądu Appellacyjnego,
MĄKOLSKI.
(2r.) *Sykłowski* Sek.

Nro 3106.

OBWIESZCZENIE.
SĘDZIA TRYBUNAŁU PIERWSZÉJ INSTANCYI.
Kommissarz upadłości handlu starozakonnego Mojżesza Aurbach.

W wykonaniu art. 40 k. h. ks. III. wzywa wierzycieli upadłego handlu staroz. Mojżesza Aurbach, a mianowicie: 1) Józefa Kassirer, 2) Jakóba Landau, 3) Dawida Elsner, 4) J. S. Kroh et Comp., 5) Gebrüder Dümfortl, 6) C. Hilbert, 7) Heumann Lassart, 8) Naszelskiego, 9) Józefa Rabe, 10) Zilcer, 11) Sklower et Comp., 12) Kassirers Söhne w Wrocławiu, 13) Moritza Baruch w Podgórzu, 14) Meisels et Horowitz, 15) Grünbaum, 16) Götzel Rakower, 17) Scheinde Reinerin, 18) Mendel Hauczer, 19) Golde Reinerin, 20) Autzel Bannet w Krakowie zamieszkałych, aby się dnia 25 czerwca r. b. o godzinie 3ciéj z południa w sali audyencyonalnéj Trybunału I. Instancyi Wydziału II. przed delegowanym sędzią kommissarzem upadłości stawili i stósownie do art. 44 k. h. ks. III. potrójną listę, potrzebnéj liczby syndyków tymczasowych, od wyboru Trybunału I. Instancyi zawisłych, złożyli.

Kraków dnia 18 maja 1838 roku.

(2r.) J. *Pareński* zasięgpca sędziego.

OBWIESZCZENIE.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż w drodze exekucyi administracyjnéj w dniu ósmym czerwca r. b. o godzinie 10 z rana na gruncie domu N. 256 w gminie VIII. miejskiej odbywać się będzie licytacya publiczna na trzechl etne wydzierżawienie tegoż domu

wraz z przyległym ogrodem z dniem 9 czerwca r. b. rozpoczynać się mające. Cena do pierwszego wywołania w kwocie złp. 750 ustanawia się; o innych warunkach téj dzierżawy w kancellaryi Wydziału Dochodów Publicznych wiadomość od podpisanego powziętą być może.

Kraków dnia 30 maja 1838 r.

Kobylański,

delegowany Sekwestrator Rządowy.

Prawnie zajęte ruchomości, jako to: łóżka, stoły, szafy, lichtarze mosiężne i różne gospodarskie sprzęty, sprzedane zostaną drogą exekucyi sądowéj przez publiczną licytacyą dnia 1 czerwca r. b. o godzinie 11 z rana w gmachu Sukiennic Krakowskich; dnia 5 czerwca r. b. o godzinie 10 z rana na targu za Nową Bramą, sprzedane będzie bydło; tego samego dnia o godzinie 3 z południa w mieście Żydowskim pod L. 128 sprzedane zostaną gospodarskie sprzęty za gotową zapłatę.

Kraków dnia 30 maja 1838 r.

Jacek *Kustowski* O. P. M. Kom. Sąd.

Część Polityczna.

— *Paryż* 17 *Maja*. —

Pan Lascases wrócił dnia onegdajszego z haityjskiéj podróży do Paryża; wczoraj był na posiedzeniu izby deputowanych.

Pan Horacy Vernet, wyjeżdża dziś do Berlina, a z tamtąd do Petersburga, gdzie ma wykonać kilka obrazów, według polecenia cesarskiego. Najnowszy obraz tego artysty: *Parada przed Napoleonem*, przeznaczony do Petersburga, ma być dziełem prawdziwie mistrzowskiem. Osoby z orszaku Napoleona, a mianowicie marszałkowie i jenerałowie, odznaczają się nader trafnem podobieństwem.

Hrabia Sylveira, jeden z najwierniejszych stronników Don Carlosa, umarł w południowéj Francyi, wracając z tajnéj missyi, którą mu tenże xiąże powierzył.

Pan Barante wyjeżdża d. 10 p. m. z powrotem do Petersburga.

Dnia wczorajszego wysłano z ministerstwa interesów zegranicznych, urzędnika do Biskai i Katalonii. Zapewniają, że rozpoczęto układy bardzo ważne. Jeden z ministrów mówiąc o sprawie hiszpańskiéj, miał oświadczyć, że takowa najdaléj do dnia 25 sierpnia będzie zupełnie ukończona.

Zapewniają, iż władze w Estella uprassały Don Carlosa aby opuścił te miasto, jako z położenia swego niestósowne na główną kwaterę. Jenerałowie Zariateguy i Elio, mieli być stawieni przed sądem wojennym.

— *Bruxella* 13 *Maja*. —

Na zawczorajszém posiedzeniu izby deputowanych, przyjęto nareszcie projekt do prawa, dozwalającego rządowi zaciągnąć pożyczkę w summie 37 milionów franków, na dalsze stawianie kolei żelaznych.

Zapewniają, że pan Muelenarre, który niedawno usunął się z urzędowania, wejdzie napowrót do gabinetu.

Dziennik *Eclaireur* wychodzący w Namur, donosi z Givet, że zapowiedziano tam przybycie dwóch batalionów piechoty i trzech szwadronów jazdy.

Wielkie xięztwo Luxemburgskie ma blisko 126 mil kwadratowych i 312,000 mieszkańców. Z tych, na mocy konferencyi londyńskiéj (protokółu z 24 artykułów złożonego), 46 mil kwadr. z 154,000 ludności, należyć mają do Holandyi, a 80 mil kwadr. i 150,000 mieszkańców, do Belgii. — Prowincya Limburg ma około 36 mil kwadr., ale jest ludniejsza od Luxemburga, bo liczy 383,000 mieszkańców. Z Limburga odpada do Holandyi 26 mil kwadr. z 156,000 dusz ludności, a do Belgii, 50 mil kwadr. z 227,000 dusz ludności. — Dziś w faktycznem posiadaniu prawie całego Luxemburga i Limburga, jest, jak wiadomo Belgia.

O wiadomych demonstracyach z strony deputowanych luxemburskich i limburskich, odzywa się *Industriel*: »Czyliż wiecie, o co właściwie w całéj téj tarapacie idzie? oto o nic więcéj, jak tylko o korzystne posady, jakie niektórzy urzędnicy posiadaję w téj części kraju, któréj na mosy 24 artykułów trzeba będzie ustąpić. Co się mieszkańców dotyczy, ci są całkiem obojętni, i można zapewnić, że spokojności publicznéj nie zakłócą, aby sobie wyjednać bardzo względną korzyść pozostania nadal obywatelami belgickiemi. Tak przynajmniéj mówią ci, z któremi o tém rozmawialiśmy. Petycye, do których się obecnie uciekają, są jedynie i wyłącznie dziełem owych, o urzędy swoje troskliwych urzędników. Po kraju mało się troszczą i szydzą nawet sobie z naśladowania r. 1830.«

— *Dnia* 17 *Maja.* —

Na wczorajszém posiedzeniu senatu, zabrawszy głos hrabia Ansembourg, oświadczył w imieniu mieszkańców prawego brzegu rzeki Maas, życzenie ażeby téj części Limburga do Holandyi nieodstępowano.

Z Mons donoszą, że w skrzynce tamtejszego domu pocztowego, do któréj listy wkładano, znaleziono list pod adresem: »Do JP. Stiegler z Londynu, lub do pana M. J. Leproux z Vervins, w hotelu de Pays-bas w Mons.« Ten lizt został oddany prokuratorowi, gdyż może być, że rzuci niejakie światło na sprawę Huberta.

Z francuzkiego departamentu du Nord donoszą, że wszystkie oddziały wojska, o poruszeniach których donosiły gazety, przybyły już nad granicę, a znaczna część tychże rozłożona została pod Givet, Thionville, Maubeuge, Lequennoy, Valenciennes, Dousi i Lille.

— *Z Lucerny* 13 *Maja.* —

Kanton prezydujący wydał pod d. 11 b. m. okólnik do wszystkich stanów związkowych, z oświadczeniem między innemi: »że gdy w skutku gwałtownego zgiełku na dniu 6 maja przy zebraniu gminnym kantonu Szwyc pod Rothenturm, trwa dotąd w tymże kantonie tak mocne wrzenie, że należy obawiać się zaburzeń spokojność publiczną i porządek naruszyć mogących, z powodu czego niektóre rodziny już się wydaliły, kanton prezydujący znalazł się przeto w konieczności, pomimo że urzędowych doniesień w téj mierze nieotrzymał jeszcze, ostrzedz o tém wszystkie z kantonem Szwyc graniczące kantony i wezwać je do należącego z obowiązków związkowych przestrzegania: z tém nadmienieniem, że wyznaczył już kommissarzy związkowych do rzeczonego kantonu Szwyc, etc.»

Prócz tego wydał kanton prezydujący do ziemianów kantonu Szwyc, odezwę osnowy następującéj: — Kanton prezydujący w związku, dowiedział się z boleścią, że d. 6 maja na zgromadzeniu kantonowem rothenthurmskiém, rozwiązano przecz czyny gwałtowne naczelną władzę prawodawczą i wyborczą kantonu Szwyc. Tym sposobem powstał bezrząd, a w skutku tego naruszona została spokojność i bezpieczeństwo prywatne. Gdy kanton prezydujący jest odpowiedzialny za utrzymanie spokojności i bezpieczeństwa wewnętrznego w Szwajcaryi, deleguje zatém do was pp. Wilhelma Näff landmana z St. Gallen i Adolfa Hertenstein, prezeza sądu kryminalnego- członka Wielkiéj rady kantonu Lucerny, jako kommissarzy związkowych, ażeby w obwodach i gminach kantonu Szwyc pokój przywrócić, sprawców popełnionych gwałtowności, osobiście do odpowiedzialności pociągnąć i sprawić, aby prawny porządek w drodze pokoju i przyzwoitości przywrócić. Polegamy na waszéj uczciwości w nadziei, że ten środek będzie dostateczny dla dopięcia zamierzonego przez związek przywrócenia spokojności i na ustawie ugruntowanego porządku, przezco niebędzie zmuszony kanton prezydujący użyć innych środków, jakie ze względu należnéj ostrożności, już są przy-

gotawane. Dan w Lucernie d. 11 maja 1838 roku.

ROZMAITOSCI.

Sposób opalania mieszkań używany w Danii.

Sposób ten opalania mieszkań wynalazku inżyniera Draboja, ma te główne zalety, że nie tworzy ani dymu ani popiołu i że nigdy z niego pożar nastąpić nie może. Sposób ten rozwięzuje zarazem dwa główne zadania: 1) Jak ogrzać mieszkania niewycieńczając kwasorodu. 2) Jak obyć się bez przeciągu powietrza, a zatém bez kominów i pieców. Używając tego sposobu, można drzwi otwierać, a cieplik w pokoju zawarty, nie wyjdzie byle tylko zarazem okien nieotworzono. Raz bowiem rozgrzane powietrze, długo w tém stanie pozostaje; mieszkania zaś wystawione na przeciąg kominami, w pół godziny zmieniają powietrze; ciepło uchodzi a zimno w jego miejsce wstępuje. Odświeżanie powietrza nie jest wcale, jak wiele osób twierdzi, koniecznėm, byleśmy niewyczerpywali z niego kwasorodu przez palenie; dla tego człowiek bez nadwerężenia zdrowia swego, dni kilka w tymże samem powietrzu zostawać może, jeżeli go ogrzejemy bez palenia. — Sposób opalania, o którym mowa, z rozkazu króla duńskiego, zaprowadzonym został po wszyskich gmachach publicznych i biórach, a wynalazca uzyskał sowite od rządu wynagrodzenie.

Jakiż jest więc ten sposób? nie jeden zapyta. — Oto w piecu, który służyć może na kilkanaście domostw, rozpalają się do czerwoności kule żelazne 48 funtowe, kule te wkładają się następnie w pudełka z blachy żelaznej piaskiem napełnione, i w piasku tym zagrzebują się. Piasek, jak wiadomo, łatwo nasyca się cieplikiem i tenże powietrzu pokojowemu udziela. Pudełka te przykrywają się drzewem ze spodem żelaznym, a na nich kładą się poduszki; tym sposobem pudełka te służą za krzesełka lub taburety dla urzędników biór i zarazem ogrzewają bióra. Taburet taki jeden w pokoju średniego rozmiaru, daje przez dziewięć godzin 15 stopni ciepła. Kula z rana rozgrzana, tak gorącą jeszcze jest wieczorem, że ręki do niéj przyłożyć nie można bez sparzenia się. W salach po kilka takich stołków umieszczać trzeba.

Włoski przekupnik wszedł w mieście Leeds w zakład, który jest przedmiotem powszechnych rozmów; założył się on z oberżystą, że zje wełniany fartuch kramarza usmażony w smalcu, i z zakładu tak się ujścił, że nawet zjadł sznurki fartucha!

Włoch Katterino Katterini, znacznie ulepszył instrument dotychczas zaniedbany, to jest bęben; za pomocą 11 pedałów urządzonych u bębna, dobosz jest w stanie wydobywać wszelkie tony; spodziewać się więc należy, że wkrótce pisać będą sonety i koncerty na bębny.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 30 do dnia 31 Maja.

Mühlrad, Romanowski, Voigt, Ourlig officer ros., z Polski; — Olendzki ob., Malter, z Galicyi; — Stroheim, z Prus.

Wyjechali z Krakowa.

Sasadko jenerałowa ros., Widerakiewicz ob, Darowska ob., do Polski; — Pokasowski kur. ros., Gromadzki ob., do Galicyi; — Winkler ob., do Prus.

Doniesienia.